

'De zaakbegeleider is een gouden zet'

Varkenshouder Jan Verhoeven wordt akkerbouwer

Provincie Noord-Brabant

Jan Verhoeven heeft een moeilijke beslissing genomen: hij stopt na 45 jaar als veehouder. Zaakbegeleider Mario Graat helpt hem bij het voortzetten van zijn bestaan als akkerbouwer. 'Mario kent de boerentaal, dat overlegt heel makkelijk.'

UITVOERINGSTEAM AANPAK PIEKBELASTING
In samenwerking met het ministerie van LVVN

Nooit van gehoord

Een bijzondere situatie dus, zo'n overgang van intensieve veehouderij naar akkerbouw. Daar komt een heleboel bij kijken. Jan Verhoeven prijst zich gelukkig dat hij eerder dit jaar een bericht zag in de nieuwsbrief van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): als je met je boerenbedrijf een transitie wilde doormaken, kon je een gratis 'zaakbegeleider' aanvragen. 'Daar had ik nog nooit van gehoord,' bekent Jan Verhoeven. 'Maar het klonk interessant en ik heb meteen gebeld.' Mario Graat werd zijn zaakbegeleider. De manier waarop de agrariër spreekt over de zaakbegeleider, kan niet anders worden omschreven dan als positief. 'Als ik met vragen zit of ergens over loop te piekeren, dan kan ik Mario bellen. Hij neemt altijd meteen op of belt snel terug. Dat vind ik heel belangrijk.' Lachend: 'En dat is voor een overheid ook wel uitzonderlijk.'

Verandert te snel

Jan Verhoeven benadrukt dat het onmogelijk is om als agrariër zelf alle regelgeving bij te houden. Hij wijst naar de vakbladen *Stal en akker*, *De boerderij* en *Nieuwe Oogst* die voor hem op tafel liggen: 'Ik lees alles, maar zelfs dan kom je er niet. De nieuwe Omgevingswet, het nieuwe kabinet: het verandert te snel. Dat kun je alleen bijbenen als je er elke dag in zit.' Hij geeft een voorbeeld. 'Het geld dat vrijkomt in de varkenshouderij wil ik investeren in een opslagloods voor aardappelen en uien, zodat ik minder afhankelijk word van de voedselverwerkende industrie. Provinciale regels voorzien daar niet direct in, dus het vergt veel overleg met provincie en de gemeente Bergeijk. Mario zocht voor mij uit hoe ik mijn eerste en tweede voorschot kon aanvragen. Voor mij een zorg minder.'

Overlegt heel makkelijk

Jan Verhoeven zet zijn lofzang op de zaakbegeleider nog even voort. 'Mario kan goed luisteren, is evenwichtig en heeft veel contacten bij de overheid. Daardoor weet hij veel sneller dan ik de juiste persoon te vinden als ik een vraag heb.' Of Verhoeven het fenomeen zaakbegeleider aanraadt aan andere agrariërs die voor een belangrijke keuze staan met hun onderneming? 'Meteen! Zo lang als ik landbouwer ben, heb ik nooit meegemaakt dat de overheid met een regeling kwam waar een zaakbegeleider bij zat. Ik vind dat een gouden zet van de overheid. Mario kent de RVO op zijn duimpje. Weet je wat ook fijn is? Hij heeft veel in de agrarische sector gedaan en kent de boerentaal. Dat overlegt gewoon heel makkelijk.'

Reactie Mario Graat

Mario Graat: 'Ik zie mezelf als een civil servant: wij als ambtenaren dienen de maatschappij. Boeren, burgers en buitenlui zijn er niet voor ons, maar andersom. Tegelijkertijd probeer ik hardnekkig te voorkomen dat ik voldoe aan het clichébeeld van de ambtenaar, dus ik vind het een sport om mensen snel van antwoord te voorzien.'

Belgische knol

'Ik heb een natuurhart en een boerenhart. Mijn opa en oma én mijn moeder kwamen van een boerderij, mijn vader ploegde nog met de Belgische knol. In mijn eigen werk in het buitengebied heb ik geleerd dat je een broedende kip niet moet storen. Ik probeer agrariërs dan ook nooit te pushen, maar ik stuur wel een appje: "Weet dat je me altijd kunt bellen." Ik heb niet altijd zelf de antwoorden, als ik maar weet waar ik ze moet zoeken.'

Elkaar vinden

'Ik heb er best even aan moeten wennen dat we afhankelijk zijn van het RVO, de gemeente en het ministerie. Maar inmiddels kennen wij en de mensen bij RVO elkaar. En vanmorgen had ik nog een overleg met zeven Kempengemeenten: "Hoe loopt het? Waar lopen jullie tegenaan?" Als zaakbegeleiders hebben we geen toverstokjes, maar soms komen wij sneller binnen. Als zaakbegeleiders en gemeenten weten we elkaar makkelijk te vinden.'

Kennen de processen

'Wij zijn zaakbegeleider, geen adviseur. Wij maken dus geen ruimtelijke voorstellen, doen geen aanvragen bij RVO. Maar wij kennen wel de processen goed: Wat zijn de voorwaarden? Waar zou het spaak kunnen lopen? Of we wijzen erop dat als je een sloopvergunning wilt aanvragen, je eerst een flora- en faunascan moet doen. Zo zijn er allerlei regels. Dat zie je ook terug in ons team van zaakbegeleiders: we hebben accountants en fiscalisten, maar ook voormalige veehouders die bedrijfsmatig sterk zijn. Zelf heb ik dertien jaar bij Ruimtelijke ontwikkeling gewerkt, dus ik ken de processen.'

Klik met de agrariër

'Wat ik belangrijk vind, is dat er een klik is tussen de agrariër en mij. Hij wil heel graag weten: als ik mijn oude schoenen weggooi, wat krijg ik dan terug? Maar het begint met: Wat wil jij zelf? Wat past bij jou? Soms denkt een agrariër: "Laten we alle opties openhouden." Dan zeg ik: "Of moet je bewuste keuzes maken?" Die wisselwerking, daar gaat het om. Vragen stellen. Het denkproces op gang brengen. Dingen duiden. Proberen te helpen. Dat is wat mij boeit: mensenwerk. De agrariër helpen om wegwijs te raken in overheidsland.'

Scan voor meer info

UITVOERINGSTEAM AANPAK PIEKBELASTING
In samenwerking met het ministerie van LVN